

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО – НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ
ТА ЕКОЛОГІЇ

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

освітньо-професійна програма Еколого – економічне рослинництво
спеціальність Н1 Агрономія
галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна
медицина
другий (магістерський) рівень вищої освіти

ПОЛТАВА 2026

Наскрізна програма практики для здобувачів вищої освіти
за освітньо – професійною програмою «Еколого – економічне рослинництво»
спеціальності Н1 Агрономія
рівень вищої освіти другий (магістерський)

Мова викладання державна

Розробники:

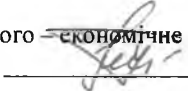
Маренич Микола – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с. -
г. н., професор

Ганур Володимир – професор кафедри рослинництва, д. с. - г. н., професор

Шакалій Світлана – доцент кафедри рослинництва, к. с. - г. н., доцент

Павлюк Олександр - кандидат сільськогосподарських наук агроном, ТОВ
«ПолтаваСад», Полтавського району Полтавської області.

Гарант освітньої програми «Еколого – економічне рослинництво»
«31» серпня 2026 року

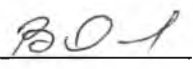

Володимир ГАНГУР

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри рослинництва
протокол від 31 серпня 2026 р. № 31
Завідувач кафедри
рослинництва

Володимир ГАНГУР

Схвалено радою з якості вищої освіти
спеціальності Н1 Агрономія освітньої програми «Еколого – економічне
рослинництво»
протокол від 01 вересня 2026 р. № 1

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності Н1 Агрономія

Валентина ОНІПКО

ВСТУП

Наскрізна програма практики розробляється згідно освітньо-професійної програми Еколого – економічне рослинництво та навчального плану підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Н1 Агрономія.

Метою практики є набуття студентами компетентностей, на основі отриманих в Університеті теоретичних знань, для прийняття самостійних рішень у виробничих умовах та досягнення програмних результатів навчання; оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, навичками, вміннями та формами організації праці у сфері професійної діяльності; виховання потреби систематично поповнювати свої знання та застосовувати їх в майбутній професійній діяльності.

Завдання практики:

- поглиблення, систематизація і закріплення знань, одержаних студентами в процесі навчання у виробничих умовах;
- ознайомлення та набуття навичок роботи з приладами, обладнанням і програмними продуктами в професійній діяльності;
- виховання відповідальності за результати своєї діяльності;
- розроблення екологічно безпечних та економічно ефективних технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- освоєння сучасних технологій і виробничих процесів та збір фактичного матеріалу.

Пройходження практики сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов; здатність розробляти та впроваджувати екологічно безпечні та економічно ефективні технології в агрономії.

загальних: *визначені Стандартом вищої освіти спеціальності*

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- ЗК 6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Компетентності, визначені Університетом:

- ЗК 7. Здатність діяти на основі принципів сталого розвитку.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

Компетентності, визначені Стандартом вищої освіти:

- ФК 1. Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етичні та культурні відмінності.
- ФК 2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії.

ФК 3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.

ФК 4. Здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції.

ФК 5. Здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії.

ФК 6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

ФК 7. Здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових і рослинних зразків.

ФК 8. Здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін в закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Компетентності, визначені Університетом:

ФК 9. Здатність розробляти та застосовувати екологічно безпечні, економічно ефективні та енергозберігаючі технології вирощування сільськогосподарських культур.

ФК 10. Здатність адаптувати технології вирощування сільськогосподарських культур до мінливих погодних умов та біокліматичного потенціалу зони вирощування.

ФК 11. Здатність моделювати та гармонізувати технології вирощування сільськогосподарських культур на основі використання сучасних сортів і гібридів, біологізованих систем захисту рослин, обробітку ґрунту, удобрення та інноваційних технічних рішень для агроформувань регіону з різним рівнем ресурсного забезпечення.

Програмні результати навчання,

визначені Стандартом вищої освіти спеціальності:

РН 1. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії.

РН 2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії.

РН 3. Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

РН 4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.

РН 5. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обговорювати висновки.

РН 6. Оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково обґрунтованих систем їхнього застосування.

РН 7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

РН 8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.

РН 9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства.

РН 10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.

РН 11. Здійснювати бізнесове проектування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.

РН 12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей і невизначеності умов.

РН 13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.

Програмні результати навчання, визначені Університетом:

РН 14. Розробляти систему заходів, спрямованих на послаблення негативного впливу екстремальних метеорологічних факторів та їх наслідків на посіви сільськогосподарських культур.

РН 15. Розробляти та удосконалювати заходи біологізації рослинництва з урахуванням диференційованого використання природних і місцевих сировинних ресурсів, а також принципів карбонового землеробства.

РН 16. Розробляти та реалізовувати науково-обґрунтовані інноваційні технології вирощування сільськогосподарських культур із врахуванням біологічних особливостей рослин, біокліматичного потенціалу територій та новітніх світових тенденції формування агротехнологій.

РН 17. Володіти теоретичними і практичними основами методики викладання фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої і фахової передвищої освіти.

1. ОПИС ПРАКТИК

Навчальним планом підготовки студентів освітньо-професійної програми Еколого-економічне рослинництво другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 201 Агрономія денної та заочної форм здобуття освіти 2026 року набору передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

**Види, назви і обсяги практик студентів освітньо-професійної програми
Еколого - економічне рослинництво другого (магістерського) рівня
вищої освіти спеціальності 201 Агрономія денної та заочної форм
здобуття освіти**

№ з/п	Назва практики	Семестр	Обсяг практики	
			кредитів ЄКТС	годин
Науково - дослідна практика				
1.	Науково - дослідна практика	2	10,5	315

1.1. Науково - дослідна практика

Метою науково - дослідної практики є формування у студентів цілісної системи професійних компетентностей, що поєднують фундаментальні теоретичні знання, здобуті в Університеті, із практичними вміннями й дослідницькими навичками; підготовка здобувачів до прийняття самостійних і науково обґрунтованих рішень у сфері сучасного рослинництва з урахуванням екологічних та економічних чинників, а також на досягнення програмних результатів навчання; оволодіння сучасними методами наукових досліджень, методиками збору та аналізу даних, практичними навичками організації виробничих процесів; виховання у здобувачів вищої освіти потреби постійного саморозвитку, систематичного оновлення знань та їх ефективного застосування в майбутній професійній і науково-дослідній діяльності.

Завдання науково – дослідної практики:

- закріплення та поглиблення теоретичних знань, здобутих у процесі навчання, і формування практичних умінь застосування їх у галузі рослинництва з урахуванням екологічних та економічних чинників;
- розвиток навичок критичного мислення та аналітичної діяльності для обґрунтування ефективних технологічних рішень у виробничих умовах;
- формування умінь із організації виробничих процесів з вирощування сільськогосподарських культур, забезпечуючи їх екологічну безпеку та економічну доцільність;
- виховання потреби у постійному професійному самовдосконаленні, опануванні сучасних науково-методичних підходів і технологічних інновацій;
- розвиток дослідницьких компетентностей – здатності планувати й проводити наукові дослідження, аналізувати, узагальнювати отримані результати та формулювати практичні рекомендації виробництву;
- формування комунікативних навичок і вміння працювати в команді під час виконання дослідницьких і виробничих завдань.

Проходження практики сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

здатність розробляти та впроваджувати екологічно безпечні та економічно ефективні технології в агрономії.

загальних: визначені Стандартом вищої освіти спеціальності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Компетентності, визначені Університетом:

ЗК 7. Здатність діяти на основі принципів сталого розвитку.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

Компетентності, визначені Стандартом вищої освіти:

ФК 1. Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етичні та культурні відмінності.

ФК 2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії.

ФК 3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.

ФК 4. Здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції.

ФК 5. Здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії.

ФК 6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

ФК 7. Здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових і рослинних зразків.

ФК 8. Здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін в закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Компетентності, визначені Університетом:

ФК 9. Здатність розробляти та застосовувати екологічно безпечні, економічно ефективні та енергозберігаючі технології вирощування сільськогосподарських культур.

ФК 10. Здатність адаптувати технології вирощування сільськогосподарських культур до мінливих погодних умов та біокліматичного потенціалу зони вирощування.

ФК 11. Здатність моделювати та гармонізувати технології вирощування сільськогосподарських культур на основі використання сучасних сортів і гібридів, біологізованих систем захисту рослин, обробітку ґрунту, удобрення

та інноваційних технічних рішень для агроформувань регіону з різним рівнем ресурсного забезпечення.

Програмні результати навчання,

визначені Стандартом вищої освіти спеціальності:

РН 1. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії.

РН 2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії.

РН 3. Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

РН 4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.

РН 5. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обговорювати висновки.

РН 6. Оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково обґрунтованих систем їхнього застосування.

РН 7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

РН 8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.

РН 9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства.

РН 10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.

РН 11. Здійснювати бізнесове проектування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.

РН 12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей і невизначеності умов.

РН 13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.

Програмні результати навчання, визначені Університетом:

РН 14. Розробляти систему заходів, спрямованих на послаблення негативного впливу екстремальних метеорологічних факторів та їх наслідків на посіви сільськогосподарських культур.

РН 15. Розробляти та удосконалювати заходи біологізації рослинництва з урахуванням диференційованого використання природних і місцевих сировинних ресурсів, а також принципів карбонового землеробства.

РН 16. Розробляти та реалізовувати науково-обґрунтовані інноваційні технології вирощування сільськогосподарських культур із врахуванням

біологічних особливостей рослин, біокліматичного потенціалу територій та новітніх світових тенденції формування агротехнологій.

РН 17. Володіти теоретичними і практичними основами методики викладання фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої і фахової передвищої освіти.

2. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Науково – дослідна практика.

Зміст практики визначається з урахуванням особливостей проведення наукового – дослідження та бази практики і орієнтований на розробку пропозицій щодо розв'язання спеціалізованих завдань та проблем у сфері еколого – економічного рослинництва.

Зміст практики на базі суб'єктів господарювання, що ведуть сільськогосподарську діяльність.

Тема 1. Опис бази практики, роль та місце наукових досліджень у функціонуванні господарства

Виробнича спрямованість та структура підприємства; наявність лабораторій та інших підрозділів, пов'язаних з проведенням досліджень на сільськогосподарських культурах. Аналіз показників функціонування підрозділів господарства.

Тема 2. Агроекономічний аналіз системи землеробства

Складання та уточнення робочого плану сівби. Розроблення системи заходів щодо технологій вирощування сільськогосподарських культур. Підготовка добрив до внесення, пестицидів для захисту від шкідників, хвороб та бур'янів. Здійснення контролю за якістю польових робіт. Розробити робочі плани стосовно догляду за посівами, контроль їх виконання та формування оптимальної густоти рослин на час збирання. Здійснювати контроль за ростом та розвитком рослин. Спостереження за ходом досягання культур, визначення біологічної врожайності основних культур та строки і способи їх збирання.

Тема 3. Система насінництва в господарстві.

Підбір сортів та гібридів для використання в господарстві. Особливості технології вирощування сортового насіння та промислова його доробка. Визначення посівних якостей насіння. Підготовка земельних ділянок під насіннєві посіви. Проведення сортових та видових прополок насіннєвих посівів.

Тема 4. Технологія вирощування сільськогосподарських культур.

Технологічні карти (зміст, призначення, порядок розробки та розрахунок витрат). Сільськогосподарська техніка для обробітку ґрунту. Налагоджування сільськогосподарських машин та знарядь для виконання технологічних операцій. Система передпосівного обробітку ґрунту. Підготовка насіння до сівби. Догляд за рослинами в період сходів – збирання. Розрахунки доз добрив та норм висіву. Збирання врожаю.

Тема 5. Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва.

Вологість зернової продукції під час збирання. Підготовка складських приміщень до зберігання сільськогосподарської продукції. Закладання насіння та зерна на зберігання. Технологія переробки продукції рослинництва.

Тема 6. Проведення експериментальних дослідів та оприлюднення результатів досліджень.

Підготовка матеріалів для публікації результатів проходження науково – дослідної практики у збірниках матеріалів конференцій або фахових виданнях.

Зміст практики на базі структурного підрозділу Університету, які здійснює наукову, науково – дослідну роботу.

Тема 1. Аналіз роботи науково – дослідної лабораторії

Основні функції та призначення науково – дослідної лабораторії. Опис наявного лабораторного обладнання. Контроль якості проведення досліджень. Порядок та періодичність контролю показників якості сільськогосподарської продукції. Аналіз роботи лабораторій на предмет дотримання вимог державних та міжнародних стандартів

Тема 2. Характеристика лабораторного обладнання для проведення досліджень

Детальне вивчення лабораторного обладнання і шляхів його удосконалення. Порівняльний аналіз вітчизняного і закордонного обладнання з забезпечення лабораторних досліджень. Аналіз технічних можливостей для впровадження інноваційних досліджень на сільськогосподарських культурах..

Тема 3. Проведення лабораторних аналізів.

Опис методик, що використовують у лабораторії. Обґрунтування методик, обраних для використання при проведенні досліджень за тематикою кваліфікаційної роботи. Побудова структурно-логічної схеми проведення експериментальних досліджень.

Тема 4. Обробка та статистичний аналіз результатів проведення лабораторних досліджень.

Проведення лабораторних досліджень на зразках сільськогосподарської продукції. Розрахунок похибки вимірювань, статистичний аналіз результатів вимірювань, отримання математичних залежностей, що відображають досліджувані процеси та побудова відповідних моделей.

Тема 5. Проведення експериментальних досліджень та оприлюднення результатів дослідів.

Підготовка матеріалів отриманих при проходженні науково – дослідної практики, для подальшого використання при написанні тез доповідей для публікації результатів у збірниках матеріалів конференцій або фахових виданнях.

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК

Практика студентів освітньо-професійної програми Еколого – економічне рослинництво другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності Н1 Агрономія проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програм практики.

Базами практики можуть бути суб'єкти господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, об'єкти структурних підрозділів Університету, а також бази за межами України за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі програм практики.

Бази практики для проходження науково – дослідної практики визначаються з урахуванням змісту та особливостей проведення наукового дослідження, підготовки кваліфікаційної роботи. Базами практики можуть бути структурні підрозділи Університету, які здійснюють наукову, науково – дослідну роботу: Наукова лабораторія селекції озимої пшениці Навчально-виробничого підрозділу із селекції та насінництва, Науково-дослідна лабораторія якості зерна імені Г. П. Жемели.

Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення науково – дослідної практики студентів, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структурних підрозділів чи фахівців, напрям діяльності яких відповідає спеціальності Н1 Агрономія;
- здатність забезпечити виконання програми практики;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- забезпечення належних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства;
- надання студентам на час проходження практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмам практики (за згодою керівника підприємства (установи, організації тощо) та за наявності відповідних вакансій);
- надання студентам права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо);
- можливість наступного працевлаштування випускників Університету (на загальних підставах, за наявності вакансій).

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка наскрізних і робочих програм практик;
- визначення баз практики;
- укладання договорів про проведення практики студентів між Університетом та підприємствами (установами, організаціями тощо);
- розподіл студентів за базами практики;
- підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики студентів, потреби в обладнанні та матеріалах тощо;
- призначення керівників практики;
- складання індивідуальних завдань на практику;

- проведення настановчих зборів студентам;
- підготовка звітної документації за результатами проведення практики.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора Університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник виробничої практики відділу практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, в навчально-науковому інституті – директор, на кафедрах – завідувачі кафедр.

Функції організаторів, керівників та учасників практики визначаються Положенням про проведення практики студентів.

Науково - дослідна практика студентів проводиться у виробничих умовах в період, що забезпечує можливість виконання студентами всіх видів робіт згідно програми практики.

На початку практики керівник підприємства (установи, організації тощо) призначає керівника від бази практики, а також забезпечує проведення студентам-практикантам інструктажів з охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від бази практики повинен бути фахівець, який працює на постійній основі. Кількість студентів-практикантів, яка закріплюється за ним, не перевищує десяти осіб.

На студентів-практикантів, які проходять практику на підприємстві (установі, організації тощо), розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації тощо). За наявності вакантних місць та за відповідності змісту роботи програмі практики, вони можуть бути зараховані на штатну посаду.

Пройходження науково-дослідної практики здійснюється на базі підприємств або структурних підрозділів Університету з урахуванням змісту й особливостей проведення наукового дослідження та підготовки кваліфікаційної роботи.

Керівник науково - дослідної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики студентів;
- забезпечує якість проходження практики студентів згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання студентам;
- проводить студентам інструктаж з охорони праці;
- підтримує зв'язок з керівниками практики від бази практики та здійснює контроль за виконанням програми практики, дотриманням графіка її проходження;
- проводить консультації щодо опрацювання та узагальнення зібраного матеріалу;
- перевіряє щоденники, звіти з практики та оцінює результати її проходження студентами;
- подає на кафедру звіт керівника науково – дослідної практики;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Керівник практики від бази практики:

- здійснює безпосереднє керівництво практикою студентів-практикантів згідно з програмою практики;
- проводить або забезпечує проведення інструктажів з техніки безпеки та охорони праці, знайомить студентів-практикантів із правилами внутрішнього розпорядку та контролює їх дотримання;
- повідомляє керівнику практики від кафедри про порушення студентом-практикантом трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку, про травмування практиканта, про зміни умов проходження практики, неможливість забезпечити виконання програми практики;
- контролює ведення щоденника, підготовку звіту студентом-практикантом;
- після закінчення практики складає відгук-характеристику на кожного студента-практиканта, де дає оцінку проходження практики.

Студенти, які проходять науково-дослідну практику, зобов'язані:

- з'явитися на настановчі збори з питань проходження практики та звітування за її результатами;
- пройти інструктаж з безпеки життєдіяльності та, за потреби, інструктаж з охорони праці та дотримуватись їх вимог;
- отримати документи для проходження практики;
- ознайомитися з програмою практики;
- отримати індивідуальні завдання у керівника практики від кафедри;
- своєчасно прибути на базу практики;
- дотримуватися на підприємстві (в установі, організації тощо) трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку, правил і норм охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки та дій в надзвичайних ситуаціях;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- підготувати звітну документацію з практики;
- своєчасно подати звіт з практики та захисти його перед комісією.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИК І ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Після закінчення періоду практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації відносяться щоденник практики, звіт з практики.

За результатами проходження науково – дослідної практики студентом подається звіт з практики разом зі щоденником на кафедру для реєстрації та керівнику практики від кафедри – для перевірки та оцінювання.

У щоденнику практики студент у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівниками практики.

Вимоги до структури та обсягу звіту з практики наводяться у робочій програмі практики. Критерії оцінювання та схема нарахування балів з

практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками науково-дослідної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з практики студентам денної форми здобуття освіти виставляється протягом перших двох теоретичних тижнів після її закінчення головою комісії із захисту звітів з практики.

Семестровий контроль з науково – дослідної практики студентів заочної форми здобуття освіти проводиться під час навчально – екзаменаційної сесії.

Диференційований залік з науково-дослідної практики студентів заочної форми здобуття освіти виставляється за результатами виконання студентом програми практики та захисту звіту з практики.

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики.

Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі:

- оцінки результатів проходження практики студентом, наданої у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики;
- оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики;
- оцінки виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок студентів, набутих на практиці, визначається за 100-бальною, 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 2).

Таблиця 2

СИСТЕМА ОЦІНКИ

За 100-бальною шкалою	За шкалою ЄКТС	За 4-бальною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

Студент має право оскаржити результати контрольних заходів за підсумками виконання програми практики. Порядок оскарження результатів оцінювання студентів здійснюється відповідно Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, конференціях, круглих столах та інших заходах, а загальні підсумки – на вченій раді навчально – наукового інституту та Університету.